Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Redegjørelsen om aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven

(Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold)

Redegjørelsen for 2025

Forord

SpareBank 1 Østlandet arbeider systematisk for å sikre respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold – både i egen virksomhet og i verdikjeden.

I 2025 har vi videreutviklet våre aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven, med særlig vekt på risikobasert kartlegging, prioritering og oppfølging av relevante forretningsforbindelser. Arbeidet har bidratt til økt innsikt i hvor risikoen for negative konsekvenser er størst, og styrket grunnlaget for målrettede tiltak og dialog med leverandører og samarbeidspartnere.

Redegjørelsen beskriver hvordan vi identifiserer og vurderer faktiske og potensielle negative konsekvenser, hvilke forventninger vi stiller, og hvordan vi følger opp gjennom dialog og nødvendige tiltak.

Arbeidet er forankret i konsernets styringssystemer og integrert i relevante prosesser og beslutninger.

Vi legger til grunn at åpenhet og ansvarlighet er avgjørende for tillit. Vi vil derfor fortsette å styrke metodikk, datagrunnlag og oppfølging i takt med økte forventninger fra kunder, myndigheter og samfunnet for øvrig.

Jeg vil takke ansatte og samarbeidspartnere som bidrar i dette arbeidet. Sammen bygger vi et finanshus som tar ansvar – for mennesker, miljø og bærekraftig verdiskaping.

Hamar, 18. juni 2026

Klara-Lise Aasen
Konsernsjef

Innhold

1. Introduksjon 4
1.1 Om SpareBank 1 Østlandet 4
1.2 Om dette dokumentet 4
1.3 Våre policies og retningslinjer 4
1.4 Organisering og ansvar 5
2. Aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet og verdikjede 6
2.1 Integrert i strategi og retningslinjer 6
2.2 Aktsomhetsmodellen 6
2.3 Aktsomhetsvurderinger i praksis for SpareBank 1 Østlandet 7
2.4 Egen virksomhet: Prioriterte områder 7
2.4.1 Vår rolle som arbeidsgiver 7
2.4.2 Vår rolle som långiver for næringslivet 7
2.4.3 Vår rolle som finansiell tjenesteyter for privatpersoner 8
2.5 Vår verdikjede: Prioriterte områder 8
2.5.1 Våre bedriftskunder (vår rolle som långiver) 8
2.5.2 Ansvarlige investeringer (vår rolle som formidler av fondsprodukter) 8
2.5.3 Vår leverandørkjede (vår rolle som innkjøper) 8
2.6 Aktsomhetsvurderinger i praksis for datterselskapene 9
2.6.1 SpareBank 1 Finans Østlandet 9
2.6.2 SpareBank 1 ForretningsPartner Østlandet 9
2.6.3 EiendomsMegler 1 Østlandet 10
3. Risikovurderinger 11
3.1 Utviklingstrekk og kontekst for aktsomhetsvurderingene 11
3.2 Hvordan risikoområder har blitt identifisert 11
3.2.1 Datagrunnlag og avgrensning 11
3.2.2 Involvering på tvers av funksjoner og fremvoksende risikoområder 11
3.2.3 Leverandører og forretningspartnere: risikoklasser og utvidet vurdering 11
3.2.4 Porteføljemønstre: geografi, bransje og kompleksitet 12
3.2.5 Hendelser som skjerpende indikator og operasjonell prioritering 12
3.3 Overordnet risikovurdering og funn fra aktsomhetsvurderingene 12
4. Håndtering av negativ påvirkning 14
4.1 Gjenoppretting som sentralt prinsipp 14
4.2 Våre mekanismer for bekymringsverdige forhold 14
4.3 Håndtering av informasjon om bedriftskunders ansvarlighet 14
4.4 Leverandøroppfølging ved informasjon om brudd 14
5. Videre tiltak og planer 15
5.1 Kontinuerlig arbeid 15
5.2 Organisering 15
5.3 Avtalerevisjon 15
5.4 Systemstøtte for leverandøroppfølging og aktsomhetsvurderinger 15
5.5 Innføringen av DORA 15
5.6 Dialog og samarbeid med andre aktører 15
5.7 Videreutvikling av scoringsmodell og bruk av kunstig intelligens (KI) 16
5.8 Løpende oppfølging 16
Vedlegg 17
Nøkkeltall og utvalgte data 17
Sentrale begreper 18

1. Introduksjon

1.1 Om SpareBank 1 Østlandet

SpareBank 1 Østlandet er Norges fjerde største sparebank og et av landets mest solide regionale finanshus, med en sentral posisjon på Østlandet. Gjennom gode kundeopplevelser, kompetente medarbeidere og et sterkt samfunnsengasjement bidrar vi til bærekraftig vekst og utvikling i samfunnet, til beste for kunder, eiere og ansatte.

Finanshuset har hovedkontor på Hamar og er fysisk til stede i Norges mest ekspansive markedsområde med om lag 1,7 millioner innbyggere. Vi tilbyr tjenester gjennom 40 bankkontorer, digitale flater og effektive kundesentre. Sammen med tjenester fra datterselskaper og deleide selskaper er banken et komplett finanshus for privatpersoner og bedrifter i både by og bygd i vårt markedsområde.

Vår samfunnsrolle strekker seg 180 år tilbake i tid, og sparebankfilosofien står fortsatt sterkt i SpareBank 1 Østlandet. Kjernen i denne rollen er samfunnsansvaret, herunder å tilby trygg sparing og finansiering til privatpersoner, bedrifter, offentlig sektor, lag og foreninger. Langsiktig og ansvarlig drift har vært et sentralt fundament gjennom hele vår historie.

Konsernet hadde ved utgangen av 2025, 1.339 ansatte, hvorav 53 % kvinner og 47 % menn.

Konsernet leverte i 2025 et resultat etter skatt på 3 549 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 13,9 %.

Morbanken betjener 433 112 personkunder og 34 122 bedriftskunder, etter opprydding i passive kundeforhold for personkunder i 2025.

1.2 Om dette dokumentet

Dette dokumentet utgjør konsernets redegjørelse i henhold til åpenhetsloven for regnskapsåret 2025. Omtalte tall og sentrale begreper fremgår av vedlegg.

Dokumentet beskriver hvordan konsernet kartlegger risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Hensikten med arbeidet er å identifisere og håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser knyttet til vår virksomhet og verdikjede.

I tillegg til morselskapet SpareBank 1 Østlandet omfatter redegjørelsen:

- SpareBank 1 Finans Østlandet
- SpareBank 1 ForretningsPartner Østlandet
- EiendomsMegler 1 Østlandet

Majoriteten av morselskapets innkjøp skjer gjennom SpareBank 1-alliansens innkjøpsordning i det felleseide selskapet SpareBank 1 Utvikling. Det gjelder også en betydelig andel av datterselskapenes innkjøp. Beskrivelsen av aktsomshetsvurderinger knyttet til innkjøp og leverandører gjennom fellesavtalene bygger på arbeidet som utføres i SpareBank 1 Utvikling.

1.3 Våre policies og retningslinjer

Forpliktelsen til å respektere grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er forankret i konsernets overordnede styringsdokumenter. Arbeidet med samfunnsansvar og bærekraft er integrert i konsernets strategi, policyer, retningslinjer og øvrige styringsdokumenter, som samlet utgjør rammeverket for aktsomhetsvurderinger og ansvarlig virksomhetsstyring.

Relevante styringsdokumenter pr 31.12.2025 omfatter blant annet:

- Policy for bærekraft
- Policy for personvern
- Helse, miljø og sikkerhet i SpareBank 1 Østlandet
- Policy for etikk – Etiske retningslinjer for konsernet SpareBank 1 Østlandet
- Retningslinjer og program – Utvikling av medarbeidere
- Sparebank 1 Østlandet - Styringsdokument Kreditt
- Policy for bærekraft i personmarkedet
- Policy for utkontraktering og IKT-tjenesteavtaler
- Policy for arbeid mot korrupsjon
- Retningslinjer for å identifisere og motvirke interessekonflikter
- Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet
- Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft i distribusjon av verdipapirfond
- Retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft i likviditetsforvaltningen
- Veiledning for bærekraft i innkjøp
- Krav til leverandører om bærekraft og forretningsetiske forhold

I tillegg understøttes arbeidet av konsernovergripende policyer og retningslinjer for informasjonssikkerhet, bruk av generativ KI, og håndtering av misligheter/varsling, som bidrar til styring, kontroll og ansvarlighet i gjennomføring og dokumentasjon.
Krav knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, leverandørforhold, anti-korrupsjon, personvern, likestilling og helse, miljø og sikkerhet forankret i konsernets øvrige policyer, retningslinjer, rutiner og programmer.

Disse dokumentene gjelder for konsernets virksomhet, herunder datterselskaper, og danner grunnlaget for hvordan konsernet identifiserer, forebygger, begrenser og følger opp risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, i tråd med kravene i åpenhetsloven.

1.4 Organisering og ansvar

- Bærekraftstrategien og tilhørende retningslinjer gjelder for hele konsernets virksomhet, inkludert datterselskapene.

- Styret har det overordnede ansvar for å føre tilsyn med bærekraftstrategien, herunder arbeidet med å sikre respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i tilknytning til konsernets forretningsforbindelser. Styret fører også tilsyn med konsernets arbeid med aktsomhetsvurderinger og vedtar den årlige redegjørelsen.

- Konsernsjefen har ansvaret for at konsernet etterlever sitt ansvar knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

  Ansvaret er videre forankret i relevante styringsverktøy og i linjen, ved at konserndirektørene følger opp operasjonalisering og gjennomføring innenfor sine ansvarsområder. Tilsvarende gjelder for ledelsen i datterselskapene.

- Det overordnede ansvaret for fagområdet ligger i divisjon Teknologi og Utvikling. Fagansvaret for åpenhetsloven ligger i *avdeling for Leverandørstyring og avtaleforvaltning*. Avdelingen har ansvar for å samordne konsernets arbeid med etterlevelse av loven, herunder å utarbeide og legge frem den årlige redegjørelsen for styret til vedtak. Avdelingen håndterer også formelle forespørsler om informasjon om konsernets arbeid etter åpenhetsloven. Faglig støtte gis av *avdeling for bærekraft*.

- Risikostyring og compliance ivaretar andrelinjefunksjonen, mens internrevisjonen ivaretar tredjelinjefunksjonen.

2. Aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet og verdikjede

2.1 Integrert i strategi og retningslinjer

SpareBank 1 Østlandet har forpliktet seg til å følge internasjonale standarder for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Forpliktelsen er forankret i konsernets overordnede bærekraftstrategi, og er sentral i ambisjonen om å være et ansvarlig og bærekraftig finanshus. Arbeidet er integrert i konsernets bidrag til bærekraftig omstilling.

FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP[1]) og OECDs[2] retningslinjer slår fast at virksomheters ansvar omfatter både egen virksomhet og påvirkning som kan knyttes direkte til selskapets aktiviteter, produkter og tjenester gjennom forretningsforbindelser – det vil si verdikjeden. Ansvaret er ikke begrenset til første ledd i verdikjeden. For mange norske selskaper vil de største risikoene for brudd på menneskerettigheter typisk oppstå lenger ute i verdikjeden, både oppstrøms og nedstrøms.

Selv om ansvaret omfatter hele verdikjeden, vil forventningene til tiltak avhenge av hvordan virksomheten er knyttet til den negative påvirkningen. UNGP skiller mellom tre hovedkategorier:

- Negativ påvirkning eller alvorlig risiko som virksomheten har forårsaket.
- Negativ påvirkning eller alvorlig risiko som virksomheten har bidratt til gjennom egne beslutninger eller praksis.
- Negativ påvirkning eller alvorlig risiko som virksomheten ikke har forårsaket eller bidratt til, men som er direkte knyttet til virksomheten gjennom forretningsforbindelser (for eksempel leverandører, underleverandører, kunder eller andre forretningspartnere).

Virksomheten har et særlig ansvar for å forebygge og håndtere negativ påvirkning den har forårsaket eller bidratt til. Der virksomheten er direkte knyttet til slike forhold gjennom verdikjeden, forventes det at den bruker – eller søker å styrke – sin innflytelse for å forebygge og begrense negativ påvirkning.

Aktsomhetsvurderinger er konsernets sentrale verktøy for å identifisere risikoområder og mulig involvering i faktiske eller potensielle negative konsekvenser, samt for å håndtere risiko og påvirkning på en systematisk og effektiv måte.

2.2 Aktsomhetsmodellen

Åpenhetsloven viser til OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv, som bygger på FNs veileder for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP). Modellen omfatter seks steg (se også figur under):

1. Forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer og styringssystemer
2. Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i verdikjeden
3. Iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negativ påvirkning, basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger
4. Følge opp gjennomføringen og resultatene av tiltakene
5. Kommunisere åpent om arbeidet med aktsomhetsvurderinger, særlig overfor berørte interessenter og rettighetshavere
6. Sørge for eller samarbeide om gjenoppretting der dette er påkrevd

De seks trinnene i OECDs modell for aktsomhetsprosessen.
Kilde: OECD, Norges OECD-kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv

[1] United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights
[2] Organisation for Economic Co-operation and Development

2.3 Aktsomhetsvurderinger i praksis for SpareBank 1 Østlandet

I praksis består aktsomshetsvurderinger av en rekke løpende prosesser som omfatter flere områder og konsernets ulike roller. Kjernen i arbeidet er å forebygge og håndtere negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

For et konsern som SpareBank 1 Østlandet er dette et omfattende arbeid, som forutsetter et helhetlig system av rutiner, retningslinjer, kontroll, oppfølging og rapportering. Disse er integrert i relevante virksomhetsområder.

Videre er organisering, roller og ansvar utformet slik at de understøtter dette rammeverket og bidrar til en systematisk og effektiv gjennomføring av aktsomhetsvurderingene.

2.4 Egen virksomhet: Prioriterte områder

For egen virksomhet omfatter aktsomhetsarbeidet to hovedområder: SpareBank 1 Østlandets rolle som arbeidsgiver og som finansiell tjenesteyter. De seks stegene i aktsomhetsmodellen er integrert i konsernets styringssystemer og relevante rammeverk.

2.4.1 Vår rolle som arbeidsgiver

Konsernets ansatte er vår viktigste ressurs. Et hovedansvar for SpareBank 1 Østlandet og datterselskapene er å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for egne ansatte.

Arbeidet er forankret i styrende dokumenter og gjennomføres i tett samarbeid med fagforeninger, ansatterepresentanter og verneombud. Konsernet etterlever arbeidsmiljøloven, likestillings- og diskrimineringsloven og øvrig relevant regelverk.

SpareBank 1 Østlandet har nulltoleranse for menneskehandel, tvangsarbeid, annet påtvunget arbeid og barnearbeid.

Likestilling og mangfold innebærer like rettigheter, muligheter og ansvar for alle, uavhengig av kjønn, alder, etnisitet, funksjonsevne, religion, politisk ståsted og seksuell orientering. Alle medarbeidere har ansvar for å varsle om kritikkverdige forhold. Banken legger til grunn at varslingskanalene er kjent, benyttes ved behov og at det er tillit til rutinene.

Det er ikke identifisert vesentlige negative konsekvenser knyttet til menneskerettigheter for egne ansatte i 2025, og det er heller ikke rapportert brudd på menneskerettighetene.

Konsernet arbeider systematisk med helse-, miljø- og sikkerhet (HMS). Det vedtas årlige tiltak for å forebygge helseplager og redusere sykefravær. Sykefraværet var 5 % i 2025. Det er ikke rapportert arbeidsulykker eller hendelser med alvorlig personskade i perioden.

2.4.2 Vår rolle som långiver for næringslivet

Finansiering av næringslivet er en sentral del av konsernets virksomhet og samfunnsrolle. Gjennom utlån bidrar SpareBank 1 Østlandet til investeringer, verdiskaping og sysselsetting.

Som finansinstitusjon skal vi ikke medvirke til brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Et sentralt mål er å unngå tilknytning til slike forhold gjennom våre kunder.

Aktsomhetsvurderinger er integrert i bankens kredittprosess og i arbeidet med antihvitvasking (AML[3]), inkludert kundetiltak ved etablering og oppfølging av kundeforhold.

Konsernet har i perioden videreutviklet arbeidet med risikostyring og oppfølging av regulatoriske krav. Dette har bidratt til styrket internkontroll, tydeligere ansvarsforhold og bedre oppfølging av bærekraftsrisiko.

Det forventes at kundene etterlever gjeldende regelverk, herunder åpenhetsloven der den kommer til anvendelse, samt bankens retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft.

Det gjennomføres en vurdering av bærekraftsrisiko for alle nye bedriftskunder som ønsker lån over fem millioner norske kroner. ESG[4]-vurderingsmodellen, utviklet i SpareBank 1-alliansen, er et sentralt verktøy i denne vurderingen. Analysen omfatter blant annet:

- Bransjer og aktiviteter banken ikke ønsker å finansiere
- Risiko knyttet til arbeidstakerrettigheter og arbeidsforhold
- Risiko for brudd på menneskerettigheter
- Etterlevelse av regelverk, herunder økonomisk kriminalitet og hvitvasking

Vurderingen inngår som en del av den samlede kredittrisikovurderingen. I arbeidet benyttes også relevante standarder, sertifiseringsordninger og faglige anbefalinger, samt vurderinger av kundens kompetanse, forbedringstiltak og omstillingsplaner.

[3] Anti-Money Laundering

[4] Environmental, Social, and Governance

2.4.3 Vår rolle som finansiell tjenesteyter for privatpersoner

Konsernet tilbyr finansielle tjenester og rådgivning gjennom morbanken og datterselskaper, herunder lån, finansiering, sparing, forsikring og eiendomsmegling.

Denne rollen innebærer et ansvar for å unngå negative konsekvenser for enkeltpersoner. Sentrale risikoområder er:

- Personvern
- Likestilling og ikke-diskriminering
- Ivaretakelse av sårbare kunders interesser

SpareBank 1 Østlandet har nulltoleranse for korrupsjon og bestikkelser, og har etablert tiltak for å forebygge, avdekke og håndtere slike forhold. Arbeidet med å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering omfatter blant annet risikovurderinger, opplæring og samarbeid med relevante aktører.

Informasjonssikkerhet er et prioritert område, med både organisatoriske og tekniske tiltak.

Produktene og tjenestene vurderes å ikke medføre direkte skade. Banken retter ikke markedsføring mot sårbare grupper, økonomisk utsatte personer eller barn.

Personvern håndteres på en sikker måte, med mål om å ivareta tilliten hos kunder og ansatte.

2.5 Vår verdikjede: Prioriterte områder

Aktsomhetsvurderingene omfatter også konsernets verdikjede, herunder kunder, investeringsvirksomhet og leverandører. Arbeidet er risikobasert og tilpasses konsernets ulike roller.

2.5.1 Våre bedriftskunder (vår rolle som långiver)

Norske banker forårsaker sjelden direkte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, men kan være knyttet til slike forhold gjennom kundeforhold.

ESG-vurderinger i kredittprosessen er en sentral del av SpareBank 1 Østlandets aktsomhetsvurderinger for å redusere risiko for tilknytning til brudd eller alvorlig risiko for brudd gjennom kunder og deres leverandørkjeder.

Konsernets retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarked tydeliggjør at vi forventer at våre kunder respekterer internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, og ikke bidrar til brudd på disse.

2.5.2 Ansvarlige investeringer (vår rolle som formidler av fondsprodukter)

SpareBank 1 Østlandet forvalter ikke egne aksje- eller fondsporteføljer, men distribuerer fond fra eksterne forvaltere. Banken er indirekte medeier i Odin Fond og SpareBank 1-fondene gjennom SpareBank 1 Forvaltning AS.

Forventninger til ansvarlige investeringer og håndtering av ESG-risiko, inkludert menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, er forankret i felles retningslinjer for forvaltere og i bankens egne retningslinjer for distribusjon av verdipapirfond.

Det stilles krav til åpenhet om hvordan bærekraftsrisiko håndteres i forvaltningen, i tråd med regelverket for bærekraftig finans (EU–SFDR[5]). Forvaltere rapporterer regelmessig på ESG-oppfølging og relevante data som inngår i bankens klassifisering og oppfølging av fond.

Retningslinjene legger til grunn at det ikke skal investeres i selskaper involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter eller internasjonale konvensjoner, herunder Genèvekonvensjonene.

2.5.3 Vår leverandørkjede (vår rolle som innkjøper)

Ansvarlige innkjøp er en sentral del av konsernets arbeid med bærekraft og ansvarlig forretningsvirksomhet. SpareBank 1 Østlandet arbeider systematisk for å redusere risiko for negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og forretningsetikk gjennom sine leverandørkjeder.

Store deler av konsernets innkjøp skjer gjennom SpareBank 1 -alliansen, hvor det felleseide selskapet SpareBank 1 Utvikling har en sentral rolle i inngåelse og oppfølging av leverandøravtaler.

Samarbeid i SpareBank 1-alliansen*
SpareBank 1 Utvikling inngår og forvalter fellesavtaler med leverandører som benyttes av bankene i alliansen. Selskapet følger opp bærekraftsrisiko knyttet til disse leverandørene. I 2025 hadde SpareBank 1 Utvikling innkjøp på om lag 2 milliarder kroner fordelt på nær 600 leverandører.

De største innkjøpskategoriene omfatter blant annet:

- Programvare og lisenser
- Skytjenester og IKT-tjenester
- Konsulent- og rekrutteringstjenester
- Medietjenester
- Pensjon og forsikring
- Fasilitetsstyring (Facility Management)

Det stilles krav til at leverandører arbeider systematisk med bærekraftsrisiko i egen virksomhet og leverandørkjede, herunder klima, miljø, sosiale forhold og

[5] Sustainable Finance Disclosure Regulation

forretningsetikk. Leverandører skal ha relevante retningslinjer og kunne dokumentere hvordan disse etterleves i praksis. Det stilles også krav til etterlevelse av åpenhetsloven, klimaregnskap og planer for utslippsreduksjon.

Leverandøroppfølgingen i alliansen er basert på OECDs aktsomhetsmodell og er tilpasset kravene i åpenhetsloven.

For ytterligere informasjon om arbeidet vises det til SpareBank 1 Utviklings egen redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

Samlet aktsomhetsvurdering i verdikjeden
For lokale leverandøravtaler gjennomfører SpareBank 1 Østlandet egne aktsomhetsvurderinger i tråd med konsernets retningslinjer og tilnærmingen i SpareBank 1 Utvikling.

Konsernet legger til grunn at bærekraftsrisiko kan oppstå i hele verdikjeden. Leverandører forventes derfor å videreføre krav og forventninger til egne underleverandører og bidra til etterlevelse også i underliggende ledd.

Leverandører vurderes basert på miljømessige, sosiale og forretningsetiske forhold. Datterselskapene gjennomfører egne aktsomhetsvurderinger, som er tilgjengelige på deres nettsider.

2.6 Aktsomhetsvurderinger i praksis for datterselskapene

Datterselskapene i SpareBank Østlandet-konsernet gjennomfører egne aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer. Arbeidet er risikobasert og tilpasset selskapenes virksomhet og risikoprofil og bygger på konsernfelles rammeverk, policyer og metodikk.

2.6.1 SpareBank 1 Finans Østlandet

SpareBank 1 Finans Østlandet AS er et finansieringsselskap som tilbyr leasing og lån gjennom forhandlere, samarbeidende banker og direkte mot kunder. Selskapet er majoritetseid av SpareBank 1 Østlandet og har hovedkontor på Hamar, med regional tilstedeværelse flere steder på Østlandet.

Selskapet har etablert etiske retningslinjer og relevante policyer, blant annet for anti-korrupsjon og konkurranserett. ESG-risiko har et sentralt fokusområde i perioden, og det arbeides systematisk med risikovurderinger knyttet til miljømessige, sosiale og forretningsetiske forhold.

Bærekraftsvurderinger er integrert i kredittprosessen for bedriftsmarkedet, og ESG-forhold vurderes særskilt ved større engasjementer og innen bransjer med forhøyet risiko. Selskapet arbeider videre med å styrke integreringen av ESG-hensyn i kredittrammeverket og øvrige beslutningsprosesser.

Aktsomhetsvurderingene er risikobaserte, oppfølging prioriteres der risikoen for negative konsekvenser er størst. Selskapet benytter konsernfelles metodikk og deltar i konsernets opplæringstiltak knyttet til etikk og ansvarlig forretningspraksis, herunder e-læring og kompetanseheving innen bærekraft.

Det stilles krav til leverandører ved inngåelse av avtaler, og aktsomhetsvurderinger inngår i den samlede risikovurderinger. Ved identifisert risiko iverksettes relevante tiltak.

For rapporteringsåret 2025 er det ikke identifisert vesentlige negative konsekvenser eller uakseptabel risiko knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som ikke er håndtert gjennom etablerte rutiner.

2.6.2 SpareBank 1 ForretningsPartner Østlandet

SpareBank 1 ForretningsPartner Østlandet AS er et datterselskap og et regnskaps- og kompetansehus med virksomhet flere steder på Østlandet. Selskapet har hovedkontor på Hamar.

Som følge av vedtatt fusjon mellom SpareBank 1 ForretningsPartner Østlandet AS og datterselskapet Siffer Økonomi AS i 2025, med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2026, har selskapet styrket sin markedsposisjon og økt kapasitet. Antall ansatte har økt fra 120 ved utgangen av 2025 til 155 ved årsskiftet 2026.

Selskapet følger konsernets retningslinjer for bærekraft, etikk og ansvarlig virksomhetsstyring, og har i tillegg egne styringsdokumenter på området. Arbeidet med bærekraft er forankret i selskapets strategi, og det er vedtatt en egen policy for bærekraftig omstilling.

Selskapet gjennomfører årlige aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven. Vurderingene omfatter både egen virksomhet og leverandørkjeden med fokus på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, helse, miljø og sikkerhet samt etisk forretningspraksis.

Leverandørkartleggingen omfatter 273 leverandører. Majoriteten vurderes til lav risiko, mens resterende vurderes til moderat risiko, primært knyttet til bransjeforhold. Det er ikke identifisert leverandører med høy samlet risiko.

Det stilles krav til leverandører om etterlevelse av internasjonale standarder, herunder UNGP, OECDs retningslinjer og ILO[6]s kjernekonvensjoner. Oppfølging skjer gjennom dialog, dokumentasjonskrav og risikobasert prioritering.

Samlet vurderes risikoen for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som

[6] International Labour Organization

lav, med behov for videre oppfølging innen enkelte områder.

For nærmere detaljer vises det til selskapets egen redegjørelse, publisert på selskapets nettsider.

2.6.3 EiendomsMegler 1 Østlandet

EiendomsMegler 1 Østlandet AS er et heleiet datterselskap av SpareBank 1 Østlandet, med mer enn 50 års erfaring som eiendomsmeglingsforetak.

Selskapet har egne retningslinjer for ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det er etablert ordninger for medbestemmelse og dialog mellom ansatte og ledelse, herunder tillitsvalgte og et samarbeidsutvalg (SAMU).

Etiske retningslinjer og policy for arbeid mot korrupsjon tydeliggjør forventningene til etisk opptreden, og bærekraft er integrert i selskapets strategi.

I tråd med forholdsmessighetsprinsippet har selskapet gjennomført en risikobasert vurdering av leverandører og forretningspartnere, basert på risiko for negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet.

Vurderingen viser at om lag 30 prosent av leverandørene og forretningspartnerne er vurdert til å ha noe eller forhøyet risiko for negativ påvirkning. Av disse er om lag 20 % identifisert for ytterligere oppfølging.

Oppfølgingen er primært basert på dialog og samarbeid, med mål om å øke kunnskap, åpenhet og forbedringsarbeid hos leverandører og forretningspartnere, fremfor å avslutte avtaleforhold.

Selskapet forventer at leverandører og forretningspartnere etterlever grunnleggende krav til miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet.

Arbeidet skal tydeliggjøre forventninger og bidra til redusert risiko i leverandørkjeden.

For nærmere detaljer, vises det til EiendomsMegler 1 Østlandet AS sin egen redegjørelse etter åpenhetsloven, publisert på selskapets nettsider.

3. Risikovurderinger

3.1 Utviklingstrekk og kontekst for aktsomhetsvurderingene

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger i 2025 er gjennomført i en periode preget av geopolitisk usikkerhet, endrede regulatoriske rammebetingelser og økt oppmerksomhet om virksomheters ansvar for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Internasjonalt har det også vært utviklingstrekk som påvirker hvordan virksomheter arbeider med temaer som arbeidstakerrettigheter, likestilling, mangfold og inkludering.

For virksomheter med aktivitet på tvers av landegrenser kan slike endringer påvirke risikobildet både i egen virksomhet og i verdikjeden. Dette understreker betydningen av robuste prosesser for aktsomhetsvurderinger og en tydelig forankring i etablerte rammeverk som OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

SpareBank 1 Østlandets aktsomhetsvurderinger for 2025 har ikke avdekket vesentlige endringer i risikoeksponeringen knyttet til konsernets leverandører og forretningsforbindelser sammenlignet med tidligere år. Hovedtyngden av leverandørporteføljen er etablert i Norge eller andre europeiske land med etablerte regulatoriske rammeverk for menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Samtidig følges utviklingen løpende, og konsernet vurderer fortløpende om endringer i omgivelsene kan påvirke risikobildet i egen virksomhet eller verdikjede.

Konsernet legger til grunn at arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold skal være forankret i gjeldende lovgivning, internasjonale standarder og egne styringsdokumenter. Dette danner grunnlaget for konsernets arbeid med aktsomhetsvurderinger og oppfølging av risiko.

3.2 Hvordan risikoområder har blitt identifisert

Kartleggingen og vurderingen av de mest fremtredende risikoområdene bygger på flere års arbeid med å integrere bærekraft og ansvarlighet i konsernets styringssystemer og relevante prosesser. Vurderingene er nært knyttet til konsernets analyser av bærekraftsrisiko og påvirkning på bærekraftsforhold, herunder vesentlighetsvurderinger i forbindelse med strategi- og rapporteringsarbeid. Den doble vesentlighetsanalysen gjennomført i 2025 har vært førende for innholdet i bærekraftsrapporteringen.

For aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven er det sentrale vurderingspunktet *sannsynligheten for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold*, ikke primært risikoen for konsernet, slik tradisjonell due diligence og risikostyring ofte er innrettet mot.

3.2.1 Datagrunnlag og avgrensning

Arbeidet med redegjørelsen bygger på:

- gjennomgang av konsernets eksisterende forpliktelser, retningslinjer, rutiner, og relevant praksis
- vurdering av mulige forbindelser til aktiviteter, leveranser og verdikjedeledd som kan innebære risiko for negativ påvirkning
- innhenting og kvalitetssikring av underlag fra relevante virksomhetsområder og datterselskaper

3.2.2 Involvering på tvers av funksjoner og fremvoksende risikoområder

Gjennomgangen har involvert relevante funksjoner, herunder bærekraft, HR, risikostyring, compliance og innkjøp, samt oppfølging av datterselskapene.

Konsernet vurderer også risiko knyttet til bruk av digitale løsninger, herunder kunstig intelligens, der dette er relevant for behandling av personopplysninger og andre forhold som kan påvirke individers rettigheter. Slike vurderinger inngår i etablerte prosesser for risikovurdering og utvikling av nye løsninger.

3.2.3 Leverandører og forretningspartnere: risikoklasser og utvidet vurdering

SpareBank 1 Østlandet har gjennomført kartlegging og vurdering av egne leverandører og forretningspartnere ut fra risiko for negativ påvirkning på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Den samlede leverandørporteføljen er kartlagt, og om lag 30 % av leverandørene er vurdert å ha moderat til høy iboende risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (risikoklasse 2 og 3).

Det er definert tre risikoklasser:

- **Risikoklasse 3**: høy iboende risiko
- **Risikoklasse 2**: moderat iboende risiko
- **Risikoklasse 1**: lav iboende risiko

Leverandører i risikoklasse 2 og 3 har vært gjenstand for utvidet vurdering opp mot tilgjengelige kilder. I vurderingen er det lagt vekt på blant annet leverandørens bærekraftprofil, rapporteringsplikt etter åpenhetsloven, etiske forpliktelser, Code of Conduct, uttalte krav til egne forretningsforbindelser, kjent kunnskap om leverandøren og eventuelle kjente hendelser. Den utvidede vurderingen bygger i stor grad på leverandørens egen redegjørelse

og i hvilken grad tiltakene fremstår egnet til å redusere iboende risiko.

For å definere bransjerisiko er det blant annet sett hen til DFØs[7] høyrisikoliste publisert på anskaffelser.no. Omfanget av leverandørens vare- eller tjenesteleveranse til banken er også vektlagt i risikoklassifiseringen.

Porteføljen er vurdert gjennom en kombinasjon av kvalitative vurderinger og en forenklet, KI-støttet kvantitativ scoringsmodell. Kunstig intelligens er benyttet som støtte i analysearbeidet, blant annet for å strukturere datagrunnlaget, identifisere mønstre og bidra til mer konsistente vurderinger på tvers av porteføljen. Modellen kombinerer blant annet geografi, bransje, kompleksitet i leverandørkjeden og kjente hendelser i vurderingene. De endelige vurderingene er basert på faglig skjønn og kvalitetssikres av relevante fagmiljøer.

Leverandør-porteføljen er samlet fordelt slik:

- **8 %** i høy risikoklasse
- **22 %** i moderat risikoklasse
- **70 %** i lav risikoklasse

3.2.4 Porteføljemønstre: geografi, bransje og kompleksitet

Analysen viser et tydelig porteføljemønster: risiko forklares i stor grad av kombinasjonen **hva** som kjøpes (bransje-/ produktkategori), **hvor** leverandørkjeden går (geografi) og **hvor komplekst** leveransebildet er (tredjeparts-/underleverandørstruktur og leveranseflate).

Leverandører med internasjonal tilknytning utgjør en vesentlig del av porteføljens samlede risikobilde. I denne gruppen ligger om lag **60 %** i moderat eller høy risikoklasse, og om lag **20 %** i høy risikoklasse.

Til sammenligning er andelen leverandører i moderat eller høy risikoklasse om lag **6 %** for rene norske aktører.

Analysen indikerer samtidig at større, internasjonale leverandører ofte har mer formaliserte styringssystemer og høyere antatt modenhet i risikohåndtering, men at de likevel kan være mer eksponert gjennom globale leveransemodeller, komplekse leverandørkjeder og flere jurisdiksjoner.

3.2.5 Hendelser som skjerpende indikator og operasjonell prioritering

Vesentlige og alvorlige historiske hendelser er behandlet som en skjerpende indikator i vurderingen av leverandørporteføljen, og gir et tydelig skille mellom ulike risikosegmenter.

Analysen viser at hendelser i hovedsak er knyttet til leverandører med moderat og høy risikoklassifisering. Dette understøtter at historiske hendelser er en relevant indikator for å identifisere leverandører som krever tettere oppfølging.

Det har en tydelig praktisk implikasjon: når hendelsesindikatoren slår ut, bør dette som hovedregel utløse mer strukturert oppfølging, økte dokumentasjonskrav og nærmere vurdering av leverandørens risikohåndtering og forbedringstiltak.

Basert på porteføljemønstrene operasjonaliseres oppfølgingen i tre segmenter:

1. **Risikoklasse 3 (høy)**: tettest oppfølging, tydelige dokumentasjonskrav, vurdering av relevante underleverandørledd og etablering av konkrete planer for risikoreduserende tiltak
2. **Risikoklasse 2 (moderat)**: målrettet oppfølging med utvidet vurdering og dialog, særlig der hendelser er identifisert eller der kompleksitet tilsier økt etterprøvbarhet
3. **Risikoklasse 1 (lav)**: i større grad standardisert oppfølging, men med tydelige minimumskrav til policyforankring, varslingskanaler og kontraktsmessige forventninger.

Samlet gir dette et konsistent og etterprøvbart grunnlag for risikobasert prioritering og oppfølging av leverandører i tråd med konsernets arbeid med aktsomhetsvurderinger.

3.3 Overordnet risikovurdering og funn fra aktsomhetsvurderingene

Det aller meste av SpareBank 1 Østlandets finansieringsvirksomhet og øvrige kjernevirksomhet er forbundet med generelt lav risiko for å bli involvert i negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Som finanskonsern med hovedtyngden av virksomhet på Østlandet, og hvor både egen aktivitet og kunders virksomhet i stor grad er lokalisert i Norge, er den sosiale risikoen og risikoen for tilknytning til menneskerettighets-brudd samlet sett lav. Samtidig kan en finansinstitusjon gjennom finansiering og andre tjenester bli knyttet til et bredt spekter av mulige brudd begått av andre. Dette innebærer et vedvarende behov for systematiske aktsomhetsvurderinger og risikobasert oppfølging.

Bedriftsmarkedet har i 2025 hatt dialog om bærekraft med tilnærmet alle kunder som har søkt om finansiering, og har kommentert på konklusjonen i lånesaken.

Selskapet gjennomfører grundige bærekraftsanalyser i lånesaker på kunder med engasjement over 5 mnok som ikke har en gyldig bærekraftsanalyse fra før.

I 2025 ble det gjennomført 651 grundige bærekraftsanalyser. I mindre saker er det grunnleggende dialog om bærekraft.

[7] Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

Konsernet har særlig oppmerksomhet på følgende tema i sine aktsomhetsvurderinger:

- Likestilling og mangfold, både i egen virksomhet og som forventning til forretningsforbindelser
- Personvern og behandling av kundedata
- Bransjer i porteføljen med risiko for økonomisk kriminalitet, hvor det også kan forekomme sosial dumping og uakseptable arbeidsforhold i leverandørkjeder
- Bransjer med leverandørkjeder utenfor Europa, hvor produksjons- og råvareledd kan ha forhøyet risiko for brudd menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- ESG-krav til fondsforvalterne og deres etterlevelse av internasjonale standarder
- Risikoutsatte bransjer og leverandørkjeder knyttet til konsernets egne innkjøp

Personvern og behandling av personopplysninger
SpareBank 1 Østlandet etterlever personopplysningsloven, GDPR[8] og øvrig relevant regelverk gjennom etablerte styringsdokumenter, oppdaterte rutiner og en årlig forbedringsplan for personvernarbeidet. Etterlevelsen følges opp gjennom risikobaserte kontroller, internrevisjon og årlige kontroller fra compliancefunksjonen og personvernombudet.

Personvern er en grunnleggende rettighet, og konsernet legger til grunn at kunder skal ha kontroll over egne personopplysninger. Banken arbeider systematisk for å sikre lovlig, sikker og tillitsbasert behandling av personopplysninger.

SpareBank 1 Østlandet har etablert internkontroll for å ivareta de registrertes rettigheter og sikre etterlevelse av personopplysningsregelverket.

De registrertes rettigheter

De registrertes rettigheter er sentrale i personvernarbeidet. Dette omfatter blant annet rett til informasjon om behandling av personopplysninger, rett til innsyn, retting og sletting, samt rett til å klage til virksomheten eller tilsynsmyndighetene.

SpareBank 1 Østlandet observerer økende bevissthet blant kundene om egne rettigheter og arbeider kontinuerlig med å forbedre rutiner og dokumentasjon. Personvernombudet er et sentralt kontaktpunkt for kunder og bidrar til å sikre at rettighetene ivaretas.

Det er planlagt forbedringer av personvernerklæringen i 2026.

Antall innsynsforespørsler har vært stabilt de siste årene:

Innsynsforespørsler	År 2023	År 2024	År 2025
Kunder som ba om innsyn i egne personopplysninger	8	7	8

Risikostyring og internkontroll

SpareBank 1 Østlandet gjennomfører overordnede risikovurderinger for personvern tertialvis, som rapporteres til styret. Det gjennomføres også risikovurderinger knyttet til personopplysningssikkerhet for relevante IKT-systemer, inkludert vurdering av konsekvenser for de registrerte.

I 2025 har banken hatt særlig fokus på å styrke meldekultur og rapportering av avvik relatert til personopplysningssikkerhet. Antall registrerte avvik økte i perioden, noe som i hovedsak reflekterer økt oppmerksomhet og rapporteringsgrad.

Ved hendelser som kan medføre høy risiko for de registrertes rettigheter og friheter, informeres de berørte i tråd med gjeldende regelverk.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall avvik og hendelser:

Avvik og hendelser de siste tre årene	År 2023	År 2024	År 2025
Antall avvik	52	73	108
Antall avvik meldt til Datatilsynet	9	8	3
Pålegg/sanksjoner fra Datatilsynet	0	0	0

Prioriterte risikoområder og forbedringstiltak

Viktige risikoområder omfatter blant annet behandling av opplysninger om kunder med adressesperre, bruk av databehandlere og ivaretakelse av de registrertes rettigheter.

I 2025 er det gjennomført flere tiltak for å styrke etterlevelse og redusere risiko, herunder:

- økt opplæringsaktivitet
- forbedret metode for risikovurdering
- bedre oversikt over leverandører
- styrking av informasjonssikkerhet, blant annet gjennom DORA-arbeidet

Konsernet arbeider kontinuerlig med forbedringer innen risikostyring, internkontroll og opplæring.

Samlet vurdering
SpareBank 1 Østlandet har ikke mottatt pålegg eller overtredelsesgebyr fra Datatilsynet i 2025. Registrerte avvik er håndtert gjennom etablerte rutiner, og tiltak er iverksatt for å forebygge gjentakelse.

All behandling av personopplysninger er dokumentert i protokoll over behandlingsaktiviteter. Personvern ivaretas også ved utvikling og endring av produkter og systemer gjennom risikovurderinger og nødvendige konsekvensvurderinger.

[8] General Data Protection Regulation

4. Håndtering av negativ påvirkning

4.1 Gjenoppretting som sentralt prinsipp

UNGP og OECDs retningslinjer understreker at håndtering av faktisk negativ påvirkning er en sentral del av virksomheters ansvar for å respektere grunnleggende menneskerettigheter. Der en virksomhet selv har forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning, er gjenoppretting – eller å bidra til gjenoppretting – avgjørende.

Der virksomheten ikke har forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning, ligger det primære ansvaret for gjenoppretting hos den direkte ansvarlige. Virksomheten kan likevel bidra ved å arbeide for å stanse eller redusere skaden, og ved å bruke sin innflytelse overfor relevante forretningsforbindelser for å fremme gjenoppretting.

Gjenoppretting er ikke et eget trinn i aktsomhetsvurderingene, men henger nært sammen med disse. En sentral funksjon ved aktsomhetsvurderingene er å identifisere negativ påvirkning og risiko, som deretter må følges opp med egnede tiltak.

Mekanismer for rapportering av bekymring og klager, kombinert med prosesser for gjenoppretting, er viktige kilder til informasjon om hvordan virksomheten og dens forretningsforbindelser påvirker enkeltmennesker. Dette bidrar til læring og kontinuerlig forbedring av systemene for å forebygge og håndtere negativ påvirkning og risiko.

4.2 Våre mekanismer for bekymringsverdige forhold

Et trygt ytringsklima er en forutsetning for å kunne avdekke og håndtere kritikkverdige forhold. Dette omfatter blant annet forhold knyttet til korrupsjon, arbeidsmiljø, diskriminering og trakassering, klima og miljø, samt brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

I henhold til arbeidsmiljøloven er arbeidsgiver forpliktet til å ha skriftlige rutiner for håndtering av varsling om kritikkverdige forhold. Slike mekanismer er også sentrale i konsernets arbeid med ansvarlig virksomhet og aktsomhetsvurderinger.

SpareBank 1 Østlandet har etablert flere kanaler for rapportering av bekymringer og klager, som dekker både interne forhold og forhold knyttet til forretningsforbindelser.

Interne mekanismer omfatter:

- Varslingsrutiner i henhold til arbeidsmiljøloven
- System for rapportering av uønskede hendelser
- Rutiner for rapportering av personvernavvik
- Dialog og rapportering gjennom fagforeninger og tillitsvalgtapparat

Konsernet har også etablert en mekanisme for å håndtere henvendelser fra eksterne interessenter om mulige kritikkverdige forhold som kan knyttes til virksomheten eller verdikjeden.

I tillegg finnes egne kanaler for håndtering av kundeklager.

Samlet bidrar disse mekanismene til å avdekke, følge opp og håndtere forhold som kan innebære negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt til kontinuerlig forbedring av konsernets aktsomhetsvurderinger.

4.3 Håndtering av informasjon om bedriftskunders ansvarlighet

SpareBank 1 Østlandets tilnærming til håndtering av mulig og faktisk negativ påvirkning omfatter også virksomhetens bedriftsengasjementer.

Konsernets retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft for bedriftsmarkedet stiller krav til at kunder respekterer grunnleggende menneskerettigheter og internasjonale arbeidslivsstandarder.

Dersom banken blir kjent med forhold der en kunde ikke opptrer i tråd med disse forventningene, vil dette følges opp gjennom dialog med kunden med mål om å oppnå forbedringer.

Dersom dialog og oppfølging ikke fører frem, kan banken stille tydelige forutsetninger for videre finansiering. I ytterste konsekvens kan det vurderes å redusere eller avslutte kundeforholdet.

Denne tilnærmingen er i tråd med forventningene i OECDs retningslinjer om å bruke innflytelse for å forebygge og begrense negativ påvirkning.

4.4 Leverandøroppfølging ved informasjon om brudd

Brudd på nasjonale og internasjonale standarder for bærekraft og ansvarlig næringsliv kan utgjøre avtalebrudd.

Ved informasjon om, eller mistanke om, faktiske brudd eller alvorlig risiko for brudd, vil banken gå i dialog med leverandøren for å undersøke forholdet og vurdere nødvendige tiltak.

Oppfølgingen er risikobasert og kan omfatte:

- Krav om dokumentasjon
- Tiltak for å rette opp identifiserte forhold
- Oppfølging av leverandørens egne tiltak og prosesser

Dersom forholdene ikke rettes opp, eller ved alvorlige brudd på internasjonale standarder, kan dette føre til sanksjoner, herunder heving av kontrakt.

Tilnærmingen bygger på prinsippene i OECDs aktsomhetsmodell, hvor dialog og forbedring er førstevalg, men hvor konsekvenser kan benyttes dersom nødvendig.

5. Videre tiltak og planer

5.1 Kontinuerlig arbeid

Aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer er en kontinuerlig prosess som utvikles over tid. Jevnlige vurderinger av både risiko og konsernets systemer for å håndtere negativ påvirkning er en sentral del av arbeidet.

Krav om årlig redegjørelse etter åpenhetsloven gir samtidig en strukturert anledning til å gjennomgå hvordan konsernets virksomhet og forretningsforbindelser kan påvirke enkeltmennesker, og om etablerte styringsverktøy og prosesser fungerer som forutsatt.

Redegjørelsen oppdateres årlig i tråd med kravene i åpenhetsloven og internasjonale retningslinjer.

5.2 Organisering

Fagansvaret for arbeidet med utkontraktering, tredjepartsoppfølging og åpenhetsloven var i 2025 organisert i en egen avdeling under divisjon for Kvalitet og Økonomisk kriminalitet.

I 2026 er ansvaret videreutviklet og forankret i avdelingen for Leverandørstyring og avtaleforvaltning, som nå er organisert under divisjonen Teknologi og Utvikling. Avdelingen har ansvar for å samordne konsernets arbeid med etterlevelse av åpenhetsloven, herunder å utarbeide og legge frem redegjørelsen for styret.

Organiseringen er under videre utvikling, og det gjenstår arbeid for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv styring og oppfølging av tredjepartsrisiko.

5.3 Avtalerevisjon

Som del av implementeringen av DORA er det gjennomført en gjennomgang av konsernets leverandør- og avtaleportefølje.

Gjennomgangen har omfattet oppdatering av avtaledata, herunder kontaktpunkter, varighet og strukturering av avtalene, samt arkivering av utgåtte avtaler.

Tiltaket har bidratt til forbedret datakvalitet og styrket styring av leverandørporteføljen, og er et viktig grunnlag for både etterlevelse av regulatoriske krav og videre utvikling av aktsomhetsvurderinger i leverandørkjeden.

5.4 Systemstøtte for leverandøroppfølging og aktsomhetsvurderinger

Konsernet benytter systemstøtte for å innhente, strukturere og analysere informasjon om leverandører og forretningspartnere.

Verktøystøtten bidrar til mer effektiv oppfølging av tredjepartsrisiko, bedre datakvalitet og mer konsistente vurderinger på tvers av porteføljen. Dette omfatter blant annet strukturert innhenting av leverandørdata og vurdering av bærekraftsrisiko.

Bruken av systemstøtte videreutvikles i samarbeid med øvrige aktører i SpareBank 1-alliansen, med mål om økt harmonisering av metodikk og mer effektiv oppfølging av leverandører.

Samlet sett vil videre utvikling og bruk av systemstøtte bidra til bedre beslutningsgrunnlag, mer målrettet oppfølging og økt kvalitet i konsernets arbeid med aktsomhetsvurderinger.

5.5 Innføringen av DORA

Implementeringen av DORA har styrkets konsernets styring og oppfølging av tredjepartsrisiko, også innen bærekraft.

Regelverket har bidratt til tydeligere krav til virksomhetsstyring, risikostyring og oppfølging av IKT-leverandører, og har gitt bedre oversikt over leverandørporteføljen samlet, inkludert underleverandører, kritikalitet og samlet risikobilde.

Dette har også bidratt til økt kvalitet i arbeidet med aktsomhetsvurderinger i leverandørkjeden, gjennom bedre datagrunnlag, tydeligere prioriteringer og mer strukturert oppfølging.

5.6 Dialog og samarbeid med andre aktører

Forhold knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i globale verdikjeder lar seg ikke løse av enkeltaktører alene. Samarbeid på tvers av bransjer og virksomheter er derfor en viktig del av arbeidet.

Som finanskonsern med bred eksponering mot næringslivet på Østlandet har SpareBank 1 Østlandet betydelig påvirkningskraft, både gjennom finansiering og gjennom krav til samarbeidspartnere.

Samarbeidet i SpareBank 1-alliansen er sentralt, særlig innen:

- bærekraftige innkjøp
- utvikling av ESG-vurderingsmodeller for kredittengasjement
- videreutvikling av metodikk og praktisk anvendelse av aktsomhetsvurderinger

Gjennom dette samarbeidet kan bankene samlet bruke sin innflytelse til å fremme ansvarlig forretningspraksis.

5.7 Videreutvikling av scoringsmodell og bruk av kunstig intelligens (KI)

SpareBank 1 Østlandet har sanket erfaringer med bruk av kunstig intelligens som støtte i arbeidet med aktsomhetsvurderinger, blant annet i klassifisering og analyse av leverandørporteføljen, samt innen risikoklassifisering.

Det vil arbeides videre med å forbedre modeller, datagrunnlag og analyseverktøy som støtte for mer konsistente og etterprøvbare vurderinger. Dette omfatter blant annet videreutvikling av scoringsmodellen og forbedring av metodikken for analyse og prioritering.

Kunstig intelligens vil fortsatt være et støtteverktøy i arbeidet. Kvalitative vurderinger, faglig skjønn og kvalitetssikring fra relevante fagmiljøer vil fortsatt være avgjørende for konsernets samlede risikovurderinger.

5.8 Løpende oppfølging

Med utgangspunkt i risikoklassifiseringen av leverandørporteføljen vil det etableres konkrete planer for oppfølging av prioriterte leverandører.

Dette omfatter særlig leverandører i moderat og høy risikoklasse, hvor oppfølgingen vil baseres på risikonivå, kompleksitet og identifiserte utfordringer.

Vedlegg

Nøkkeltall og utvalgte data

Leverandørportefølje - risikoklasser

	Andel %
Høy risiko	ca 8 %
Moderat risiko	ca 22 %
Lav risiko	ca 70 %

Kjønnsfordeling i konsernet

Kjønn	Andel (%)	Årsverk
Kvinner	53 %	710
Menn	47 %	629
Totalt	**100 %**	**1 339**

HMS

HMS	Andel/Antall
Sykefravær	5 %
Arbeidsrelaterte ulykker	0
Arbeidsrelaterte dødsulykker	0

Finansielle nøkkeltall og kunder

Nøkkeltall/kunder	Verdi/antall
Resultat etter skatt	3 549 millioner
Egenkapitalavkastning	13,9 %
Betjente personkunder	433 112
Betjente bedriftskunder	34 122
Bankkontorer i morbank	40

Personvern

Innsynsforespørsler	År 2023	År 2024	År 2025
Kunder som ba om innsyn i egne personopplysninger	8	7	8

Personvern

Avvik og hendelser - siste 3 år	År 2023	År 2024	År 2025
Antall avvik	52	73	108
Antall avvik meldt til Datatilsynet	9	8	3
Pålegg/sanksjoner fra Data-tilsynet	0	0	0

Sentrale begreper

Begrep	Forklaring
Aktsomhets-vurderinger	Systematiske prosesser for å identifisere, forebygge, begrense og redegjøre for hvordan virksomheten håndterer risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og arbeidsforhold.
AML	Anti-Money Laundering (arbeid mot hvitvasking og terrorfinansiering).
Anstendige arbeidsforhold	Arbeidsforhold som ivaretar grunnleggende rettigheter, helse, miljø og sikkerhet, samt rettferdig lønns- og arbeidsvilkår.
Begrensning	Tiltak for å redusere omfanget av negativ påvirkning.
Direkte tilknytning	Situasjoner hvor virksomheten er knyttet til negativ påvirkning gjennom sine forretningsforbindelser, uten selv å ha forårsaket den.
DORA	Digital Operational Resilience Act - Forordningen om digital operasjonell robusthet eller mer uformelt regelverket for digital operasjonell motstandsdyktighet.
ESG	Environmental, Social, and Governance (miljømessige, sosiale og forretningsetiske forhold).
Faktisk påvirkning	Negativ påvirkning som allerede har funnet sted.
Forebygging	Tiltak for å hindre at negativ påvirkning oppstår.
Forretnings-forbindelser	Aktører virksomheten har relasjoner til, herunder leverandører, kunder og samarbeidspartnere.
GDPR	General Data Protection Regulation (personvern-forordningen).
Gjenoppretting (remediation)	Tiltak for å rette opp skade, for eksempel gjennom kompensasjon eller forbedringstiltak.
Høyrisikoland / høyrisikobransje	Land eller bransjer med forhøyet sannsynlighet for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
ILO	International Labour Organization (Den internasjonale arbeidsorganisasjonen)
Innflytelse-(leverage)	Virksomhetens evne til å påvirke forretningsforbindelser til å forebygge eller redusere negativ påvirkning.
Interessenter	Personer eller grupper som påvirkes av virksomheten, som ansatte, kunder, leverandører og lokalsamfunn.
Leverandørkjede	Nettverk av leverandører og underleverandører som bidrar til virksomhetens produkter eller tjenester.
Menneske-rettigheter	Grunnleggende rettigheter som alle mennesker har, slik de er nedfelt i internasjonale konvensjoner.
Negativ påvirkning	Faktisk eller potensiell skade på menneskerettigheter eller arbeidsforhold.
Opphør	Tiltak for å stanse pågående negativ påvirkning.
Potensiell påvirkning	Risiko for negativ påvirkning som kan oppstå.
Risikoområder	Deler av virksomheten eller leverandørkjeden hvor sannsynligheten for negativ påvirkning er høyere.
Styringssystemer	Virksomhetens strukturer, rutiner og prosesser for å håndtere risiko og etterleve krav.
OECDs retningslinjer	Internasjonale anbefalinger for ansvarlig næringsliv som ligger til grunn for aktsomhetsvurderinger.
UNGP	FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.
Verdikjede	Hele kjeden av aktiviteter og aktører fra råvare til ferdig produkt eller tjeneste, inkludert leverandører og underleverandører.
Åpenhetsloven	Norsk lov som skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og sikre allmennheten tilgang til informasjon.
Åpenhet / transparens	Grad av innsyn virksomheten gir i sitt arbeid med risiko og påvirkning.

Hamar, 18. juni 2026

Nina Cecilie Strøm Swensson
Styrets leder

Alexander Sandberg Lund
Styrets nestleder

Hege Yli Melhus Ask
Styremedlem

Idun Kristine Fridtun
Styremedlem

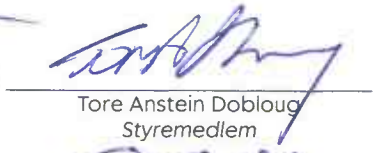

Tore Anstein Doblougˇ
Styremedlem

Henriette Jevnaker
Styremedlem

Geir Stenseth
Styremedlem

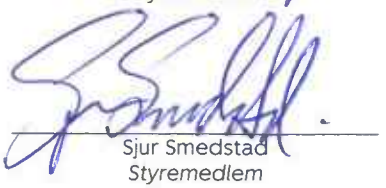

Sjur Smedstad
Styremedlem

Catherine Norland
Styremedlem

Klara-Lise Aasen
Konsernsjef